

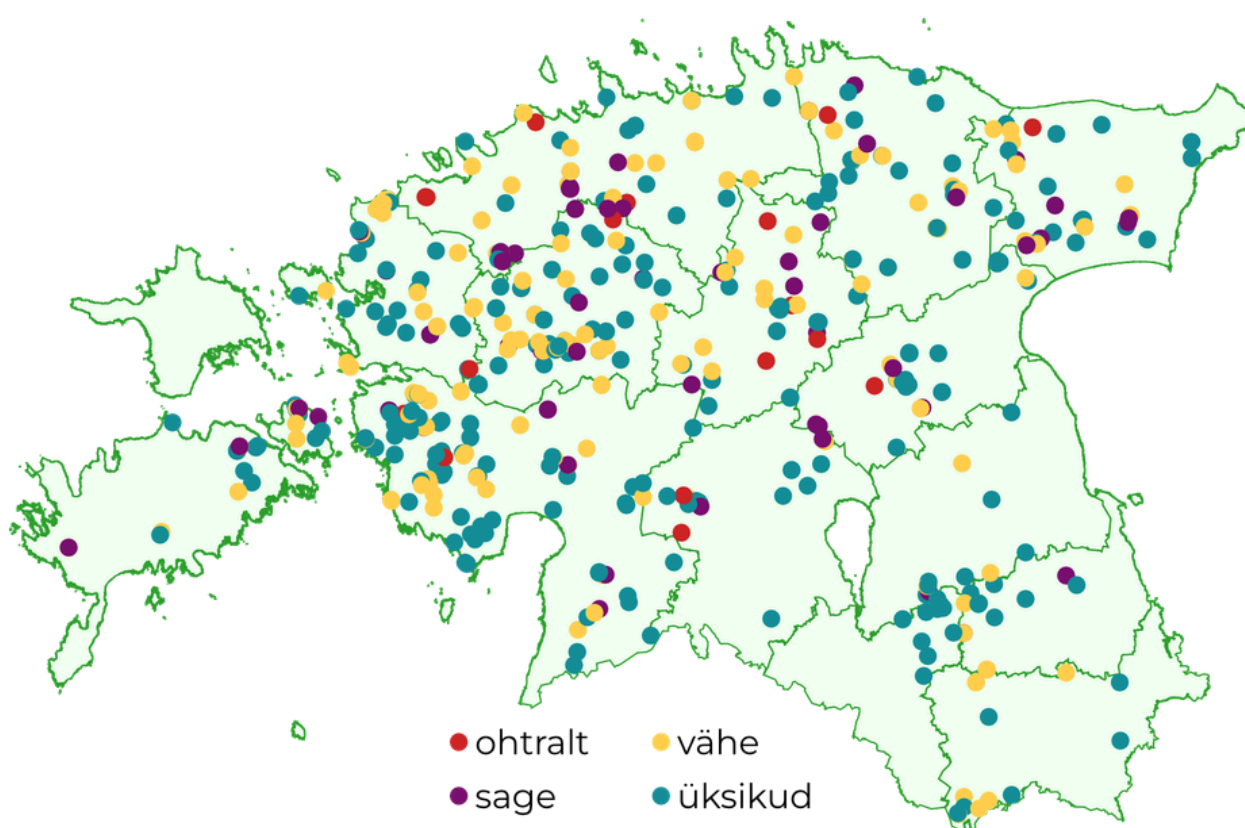
Kuidas elad kullerkupp?

Vaatlejaid: 221

Vaatlusi: 578

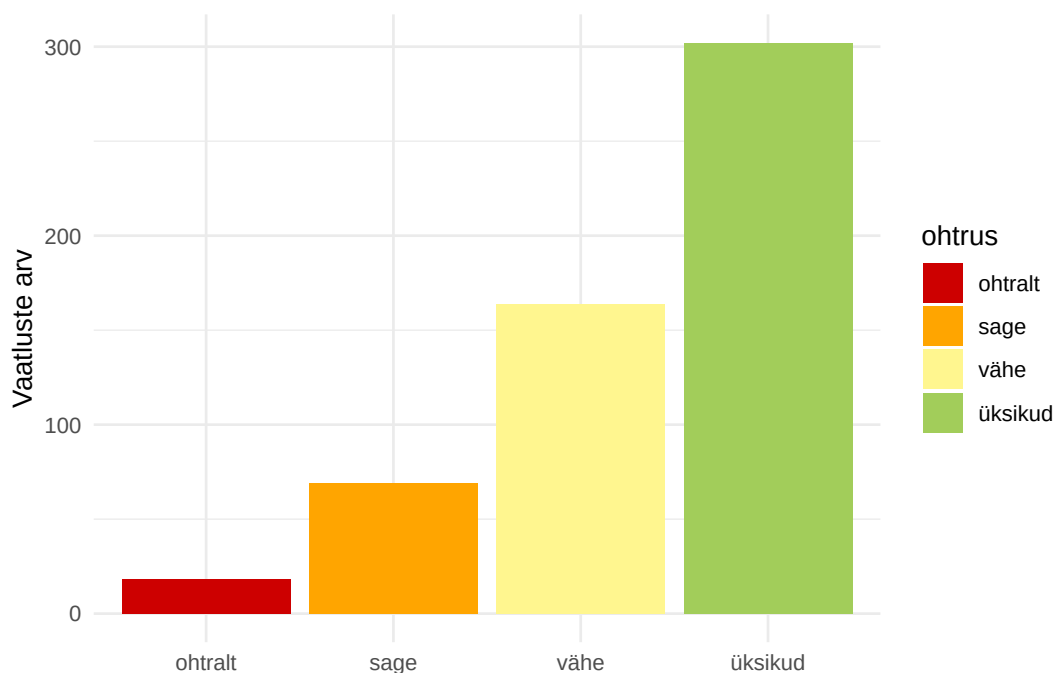
Eesmärk: Kullerkupu leviku ja populatsioonide seisundi täpsustamine.

2025. aastal võtsime eesmärgiks vaadata, kuidas läheb meie kaunile suvealguse kuulutajal – kullerkupul. Küllap on paljud meist märganud, et lill, mida lapsepõlves sai sülega vaasi korjatud on meie maastikel aina harvemini kohatav.

Kullerkupu vaatlusi laekus pea kõigist maakondadest va Hiiumaa. See siiski ei tähenda, et Hiiumaal kullerkuppe ei kasva. Eesti taimede levikuatlase andmetel on Hiiumaal teada mõned väikesearvulised kasvukohad. Laekunud vaatluste põhjal näeme, et **kullerkupp on sagedasem ja ka arvukam Lääne-, Põhja- ja Kesk-Eestis.**

Kullerkupu vaatlusi laekus pea kõigist maakondadest va Hiiumaa. See siiski ei tähenda, et Hiiumaal kullerkuppe ei kasva. Eesti taimede levikuatlase andmetel on Hiiumaal teada mõned väikesearvulised kasvukohad. Laekunud vaatluste põhjal näeme, et **kullerkupp on sagedasem ja ka arvukam Lääne-, Põhja- ja Kesk-Eestis.**

Kullerkuppude kadumise põhjuseks võib olla kullerkupu elupaigaks olevate niiskete niitude ja pärandniitude pindala oluline vähenemine tingituna kuivendusest, kultuurrohumaade levikust, liiga sagedasest niitmisest, võsastumisest ja metsastumisest. Siin on potentsiaali magistritöoks, saaks vaadata, kuidas on kullerkuppude arvukus ajas muutunud ja seotud niitude hooldusvõtete ja niiskusrežiimiga.

Ka oleks huvitav vaadata ajas tagasi, ja kaardistada kohad, kus inimeste mälu järgi palju kullerkuppe kasvas ja analüüsida, kas on tuvastatav miks kullerkupud sealt kadunud on.

Lisaks seadsime eesmärgiks koguda **kullerkupukärbeste vaatluseid**, et saada aimu, kas kullerkuppude leviku ja arvukuse kahanemine võib olla seotud neid tolmeldavate kärbeste leviku ja arvukusega. Kullerkupukärbseid vaadeldi vaid 34 korral, liiga harva, et midagi põhjanevat järeldada, kuid kõik vaatlused on tehtud Lääne-, Põhja- ja Kesk-Eestist, piirkonnast, kus kullerkuppude kasvukohti on tihedamalt. Seega tasub kullerkupukärbestele ka edaspidi tähelepanu pöörata, et piisava andmehulga kogunedes oleks võimalik analüüsida, kuidas läheb kullerkupukärbsedel ja kuidas on kärbsed kullerkuppude käekäiguga seotud.

Foto: Indrek Tammekänd

Kullerkupukärbse vaatlused

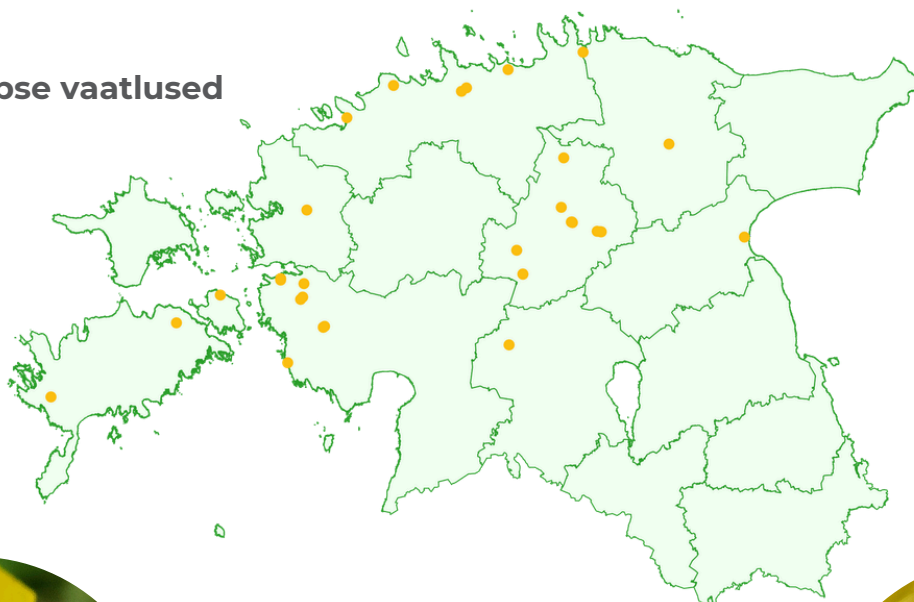

Foto: Enne Selgis

Krabiämblik ja rohukas (vasakul), viiulsikk (paremal). Lisaks kullerkupukärbestele vaadeldi kullerkuppudel toimetamas viiulsikke, krabiämblikke, rohukaid ja kärsakaid.

Foto: Ants Animägi

Teistkordne öitsemine sügisel. Aina sagedasemad on aastaid, kus märgatakse kullerkuppe öitsemas ka sügisel, täpsemalt septembri esimeses pooles. Kas ka kullerkupukärbseid on sellega kohanenud või mitte, jääb esialgu saladuseks, sest sügisel ühtegi kullerkupukärbse vaatlust tehtud ei ole.

Täname kõik, kes on oma kullerkuppude vaatluseid Loodusvaatluste andmebaasi ja eElurikkuse andmebaasi sisestanud!

Allikad:

Loodusvaatluste andmebaas

va.keskkonnainfo.ee

eElurikkuse andmebaas elurikkus.ee

ŠVEITSI-EESTI
koostööprogramm

KESKKONNAAGENTUUR

Kaasrahastanud Šveitsi riik majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste vähendamiseks Euroopa Liidus.

Illustraator: Ave Kongo
Kujundus: Uku Peterson